Τρόζενα: Που τον αγροτικόν καπιταλισμόν των τσιφλιτζιών, στον εποικιστικόν καπιταλισμόν των αναπτύξεων γης (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε από το αφοα στις 07/05/26.

Περιεχόμενο

Τρόζενα: Που τον αγροτικόν καπιταλισμόν των τσιφλιτζιών, στον εποικιστικόν καπιταλισμόν των αναπτύξεων γης

✍ Αντώνης Χατζηκυριάκου

Η πρώτη καταγραφή της Τρόζενας ως οικισμού σε επίσημην κρατικήν απογραφήν εν το 1881 που τους Εγγλέζους. Δεν εφφανίζεται σε γνωστές απογραφές που ετύχαν συστηματικής ιστορικής ανάλυσης είτε της βενετσιάνικης (1565), είτε της οθωμανικής περιόδου (1572, 1831, 1833). Τούτον εν σημαίνει απαραίτητα ότι εν υπήρχεν κατοίκηση στην περιοχήν ποττέ· δεν είναι απίθανον να υπήρχεν κάποιος μικρός οικισμός, ο οποίος ήταν αρκετά μιτσής για να μεν καταγραφεί.

Σε ούλλες τες κατοπινές απογραφές των Εγγλέζων του πρώτου μισού του 20ού αιώνα (1891, 1901, 1911, 1921, 1931, 1946) καταγράφεται ως τσιφλίτζιν. Στη δε απογραφήν του 1946, καταγράφεται ως οικισμός συνδεδεμένος με τη γειτονική Γεροβάσα, ενώ στες κατοπινές σταματά να καταγράφεται. Που τον χάρτην του Κίτσενερ, ο οποίος ολοκληρώθηκεν το 1883, μπορούμεν να βρούμεν το ακριβές σημείον της καταγραφής του οικισμού τζαι να δώσουμεν γεωγραφικές συντεταγμένες.

Το ενδιαφέρον εν ότι στην απογραφήν του 1833 η Γεροβάσα, που ήταν το γειτονικόν χωρκόν στην Τρόζεναν, ήταν αμιγώς μουσουλμανικόν. Τα ακόλουθα πρόσωπα ήταν καταγεγραμμένα ως κάτοχοι περιουσίας στο χωρκόν: Μουσταφά Χασάν, Αλί Αχμέτ, Μουσά Μπιλάλ, Χασάν Αχμέτ, Κετσετζί Χασάν Αχμέτ, Μουλλά Σουλεϊμάν Αχμέτ, Δούλος Ραμαζάν Αμπντουλάχ, Μεχμέτ Ιμπραχίμ, Ορφανά του Μεχμέτ Ιμπραχίμ, Μεχμέτ Χασάν, Καρά Χασάν Αλί, Αχμέτ Αλί, Χαλιμέ Αλί, Σελίμ, Πεϊκτσέ Μουσταφά.

Οι περιουσίες των απογόνων των κατοίκων της Γεροβάσας (προς το παρόν) προστατεύκουνται που το ότι εν τουρκοκυπριακές. Πολλά απλά, οι Τουρκοκύπριοι απόγονοι μπορεί να παν στο ΕΔΑΔ τζαι να εκτεθεί η Κυπριακή Δημοκρατία. Τι θα πει ο κόσμος;

Το ότι η Τρόζενα ήταν τσιφλίτζιν έσει ιδιαίτερην σημμασίαν. Με την έναρξην της οθωμανικής κυριαρχίας το 1571, σημαντικά βενετσιάνικα αγροκτήματα, όπως για παράδειγμαν τα Κούκλια, η Επισκοπή, ή το Κολόσσιν, εμετατραπήκαν σε τσιφλίτζια. Η «Ιστορία του Μακαρίτου Μάρκο», έναν τραούδιν που εξιστορούσεν τον καυκάν του Μαρκουλλή τζαι του Μισέρ Γιωρκή για την θέσην του

δραγομάνου της Κύπρου, αναφέρεται στη σημμασίαν των τσιφλιτζιών στην οικονομίαν της Κύπρου το 1670. Ήταν η στιγμή που εξεκίνησεν η εντατικοποίηση του διεθνούς εμπορίου, εξ ου τζαι ο ανταγωνισμός για τη διαχείρισην του αγροτικού πλεονάσματος του νησιού. Ακόμα, όμως, η οικονομία των τσιφλιτζιών ήταν σε μιαν πρώιμην μορφήν.

Που τα τέλη του 18ου αιώνα τζαι μετά, υπάρχει μια περεταίρω εντατικοποίηση της αγροτικής οικονομίας των τσιφλτιζιών για τους σκοπούς του εξαγωγικού εμπορίου. Έννεν τυχαίον το ότι ο Χατζηγιωρκάτζης έβαλεν σιέριν στο τσφλίτζιν των Κουκλιών, του Άη Δεμέτη, τζαι της Αγίας Παρασκευής στην Αγλαντζιάν. Ούτε ότι ένας άλλος Κυπραίος με ληστρικήν συμπεριφοράν, ο περιβόητος Χατζημπακκής –άλλως Στραομπακκής–, έκαμεν τους Λευκωσιάτες να διψάσουν κάπου στα 1780 για να μπόρει να ποτίζει τα τσιφλίτζια του στην Λακατάμιαν. Όμως, ήταν που το 1830 τζαι μετά που φαίνεται ότι μπορούμεν να μιλούμεν για σχέσεις αγροτικού καπιταλισμού στην Κύπρον. Η περιουσιολογική απογραφή του 1833 δείχνει ότι το 70% των γαιών που καταγράφουνται να έχουν πρόσβασην σε νερόν ανήκαν στο 1% των πιο πλουσίων.

Τα τσιφλίτζια πλέον επαίζαν έναν κεντρικόν ρόλον στην οικονομίαν της Κύπρου. Στες επόμενες δεκαετίες, εξαπλώννουνται ραγδαία τζαι τροφοδοτούν με παμπάτζιν, σιτάριν, μετάξιν, κρασίν τζαι τεράτσια τα βιομηχανοποιημένα αστικά κέντρα της Ευρώπης. Αν σας κάμνουν εντύπωσην τα τεράτσια, εν επειδή οι κοκκόνες τους εχρησιμοποιούνταν στην αναπτυσσόμενην βιομηχανίαν του φιλμ στο γύρισμαν του 20ού αιώνα.

Λλίον πιο μετά, κατά τη δεκαετίαν του 1930, η κωλοσυρμαθκιά της κουφής του ναζισμού εφαίνετουν. Κάποιοι που τους Εβραίους που εθωρούσαν το Ολοκαύτωμαν να έρκεται ήρταν στην Κύπρον τζαι εγοράζαν γην. Τζείντην εποχήν, η κατά κεφαλήν αξία της γης που εκατείχαν οι –ούλλοι τζι ούλλοι– 75 Εβραίοι στην Κύπρον ήταν σχεδόν 500 λίρες. Η αντίστοιχη κατά κεφαλήν αξία για τους 276.573 Ελληνοκύπριους ήταν 39 λίρες τζαι για τους 64.238 Τουρκοκύπριους ήταν 31 λίρες.

Κάπως έτσι, για παράδειγμαν, εγινήκαν τα περίφημα περβόλια της Ππέρτζιενας στο Βαρώσιν, μιας Τσεχοσλοβακοεβραίας που επένδυσεν στα πορτοκκάλια της Κύπρου. Τότε, διάφοροι ελληνόψυχοι εθνικόφρονες ωρύουνταν με αντισημιτικόν μένος για το κίνδυνον αφελληνισμού της Κύπρου που τους Εβραίους. Να σημειώσω ότι κατά τη διάρκειαν του μεσοπολέμου στην Κύπρον, ο ναζισμός τζι ο φασισμός ήταν κανονικοποιημένοι στον πολιτικόν λόγον· γι αυτόν υπήρχεν Φασιστικόν Κόμμαν Κύπρου, αλλά τζαι το ότι ο Δήμος Λευκωσίας εθέωρησεν φυσιολογικόν να ονομάσει την κεντρικήν πλατείαν της πόλης ως «πλατεία Μεταξά». Του φασίστα του Μεταξά.

Οι επίγονοι τζείνου του αντισημιτικού συρφετού σήμερα τρων τζαι πίννουν που τα ισραηλίτικα λεφτά στο όνομαν της οικονομικής ανάπτυξης. Υπάρχει, όμως, μια διαφορά μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης του αγροτικού καπιταλισμού των τσιφλιτζιών τζαι του εποικιστικού καπιταλισμού των αναπτύξεων γης: το αποτέλεσμαν του πρώτου ήταν ήταν η δημιουργία ενός δεύτερου ελληνικού κράτους στην Κύπρο· του δεύτερου, το ξιπούλημαν τούντου κράτους.

Ο εποικιστικός καπιταλισμός των αναπτύξεων γης θα σας φάει τζι εσάς τζαι τα παιθκιά σας. Με πωλητές εσάς τους ίδιους. Ό,τι επίθετον τζι αν βάλουμεν ωμπρός που τον καπιταλισμόν, πάει πάντα σιέριν σιέριν με τον εθνικισμόν. Ο νους σας πάντα πας το κκιάριν ήταν. Με τα σέρκα βουττημένα μες το γιαίμαν.

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2020-2029, 2026, αφοα, Κοινότητα Αγώνα (Ομάδα), Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:
https://www.movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:afoa:trozena2

Last update: **2026/05/09 09:46**